

Od lipnja 2020. Hrvatski odbor za produktivnost i konkurentnost

IMD – Svjetska ljestvica talenata 2021.

Zagreb, 09. prosinac 2021. – Institut za razvoj poslovnog upravljanja (IMD) iz Lausanne, kojem je Nacionalno vijeće za konkurentnost partnerska institucija, objavio je izvješće *IMD – Svjetska ljestvica talenata 2021.* Izvješće uključuje 64. zemlje koje su rangirane u IMD – Godišnjaku svjetske konkurentnosti. U Izvješću o talentima Hrvatska se ove godine nalazi na 49. mjestu te je poboljšala poziciju za 4 mesta u odnosu na prošlu godinu.

Izvješće o talentima ocjenjuje sposobnost zemlje da izgradi, privuče i zadrži nadarene osobe kako bi stvorila bazu talentiranih osoba potrebnih poduzećima radi stvaranja nove vrijednosti i time povećanja konkurentnosti zemlje.

Izvješće se bazira na tri ključna faktora koji sadrže ukupno 31 pokazatelj. Dio pokazatelja su statistički podaci dok je drugi dio pokazatelja dobiven kroz anketu istraživanja mišljenja gospodarstvenika provedenu početkom 2021. godine.

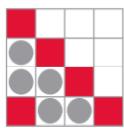
Ključni faktori su:

1. **Ulaganje i razvoj** – podizanje kvalitete obrazovnog sustava kroz investicije u cilju povećanja broja talentiranih osoba u zemlji.
2. **Faktor privlačnosti** – sposobnost zemlje da zadrži svoje nadarene osobe i privuče nadarene osobe iz inozemstva.
3. **Faktor spremnosti** – mjeri kvalitetu vještina i kompetencija dostupnih među talentima pojedine zemlje.

I ove godine europske zemlje dominiraju na ljestvici talenata. Švicarska je ponovno prva na ljestvici, dok se među prvi deset nalaze Švedska, Luksemburg, Norveška, Danska, Austrija, Island, Finska i Nizozemska. Za dobar rezultat zaslužni su izvrsni obrazovni sustavi europskih zemalja koji izdvajaju Europu od ostalih regija svijeta. Većina europskih zemalja u prosjeku ima visoku razinu ulaganja u obrazovanje i to od primarne do tercijarne razine te praksi tijekom školovanja. Također, trening zaposlenika je prioritet u kompanijama i time omogućuje razvijanje talenata uz istodobno privlačenje strane, visokoobrazovane stručne ljudi na koje se oslanjaju mnoge kompanije.

Tijekom proteklih pet godina, šest od deset rastućih gospodarstava na ljestvici konkurentnosti talenata bilo je iz srednje i istočne Europe. Između 2017. i 2021. godine Ukrajina, Mađarska, Hrvatska, Estonija, Slovenija i Rumunjska porasle su za najmanje 10 mesta. Od zemalja novih članica EU, najbolje su rangirane Estonija (19.), Slovenija (27.), Litva (29.), Latvija (30.) i Češka (37.), dok se na dnu ljestvice nalaze Venezuela (64.), Južna Afrika (63.), Peru (62.) i Mongolija (61.).

Trend izazvan pandemijom pokazuje da je motiviranost zaposlenika važan faktor u povećanju produktivnosti. Na motiviranost radnika ne utječu više samo vanjski faktori kao što je plaća, sigurnost posla ili kvaliteta života, već i mogućnost prekvalifikacije, fleksibilno radno vrijeme i dostupnost novih tehnologija. Tvrte koje su fleksibilne u odnosu na radne prakse i prilagodljive na koji način koriste

Od lipnja 2020. Hrvatski odbor za produktivnost i konkurentnost

raspoložive talente u promjenjivim okolnostima, bolje se snalaze u novim uvjetima. Važno je naglasiti da će uspjeh gospodarstava nakon pandemije ovisiti o razini motivacije radne snage. U tom kontekstu međusobna povezanost između vodstva i motivacije radnika postat će važan faktor za konkurentnost talenta.

Hrvatska je najbolje pozicionirana po *faktoru ulaganja i razvoja* (34.). Kao prednosti ističu se omjer učenika i profesora u osnovnim i srednjim školama. Kao najveći nedostatak navodi se nedovoljno ulaganje kompanija u trening zaposlenika.

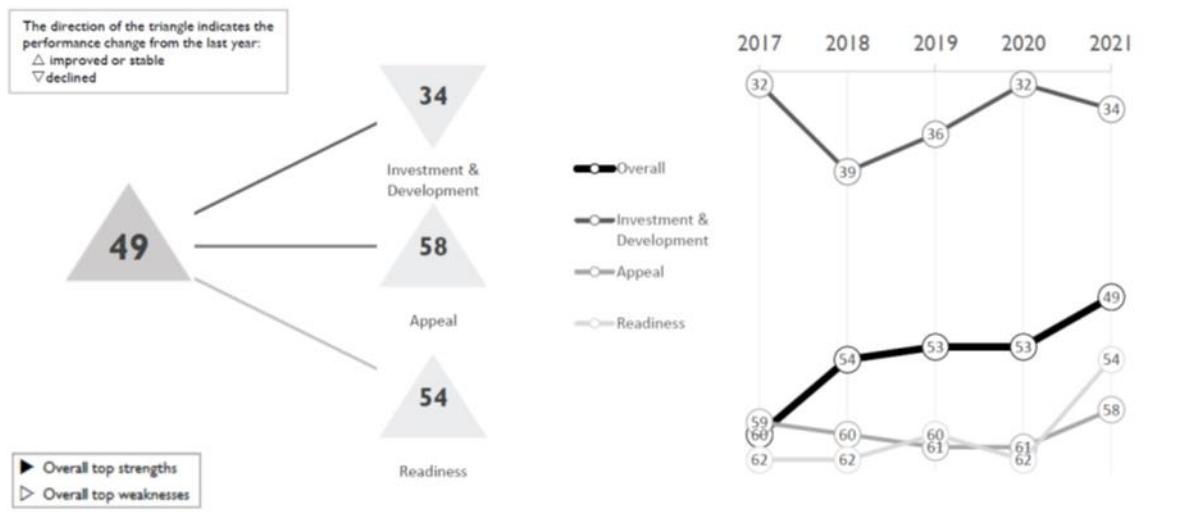
Po *faktoru privlačnosti* da zadrži nadarene osobe i privuče strane talentirane osobe Hrvatska se nalazi na 58. mjestu. Kao prednost izdvojen je indeks troškova života, a najveći nedostaci su u privlačenju i zadržavanju talentiranih osoba te njihovom odlasku (brain drain).

Kod *faktora spremnosti* zemlje za udovoljavanjem zahtjevima tržišta za kvalificiranom radnom snagom Hrvatska je pozicionirana na 54. mjestu. Prednost u ovom dijelu su diplomanti prirodnih i tehničkih znanosti (% diplomiranih studenata u ICT-u, inženjerstvu, matematici i ostalim prirodnim znanostima), a najveći nedostaci su u području dostupnosti osoba s finansijskim vještinama, kompetentan viši menadžment te obrazovanje menadžmenta.

Talent Ranking 2021

CROATIA

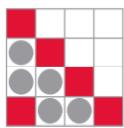
OVERALL PERFORMANCE (64 countries)

Izvor: IMD – Svjetska ljestvica talenata 2021.

Indikatori Ljestvice talenata – profil Hrvatska

Faktor	Izvor podataka	Rang 2020.	Rang 2021.
Ulaganje i razvoj (34)			
Ukupno javna izdvajanja za obrazovanje	statistika	19	27

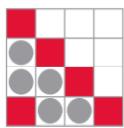

Od lipnja 2020. Hrvatski odbor za produktivnost i konkurentnost

Ukupna javna izdvajanja za obrazovanje po učeniku	statistika	38	39
Omjer učenik-nastavnik (osnovna škola)	statistika	7	6
Omjer učenik-nastavnik (srednja škola)	statistika	6	3
Praksa za vrijeme školovanja (naukovanje)	anketa	61	61
Obuka zaposlenika	anketa	63	64
Ženska radna snaga (%)	statistika	30	35
Zdravstvena infrastruktura	anketa	42	49
Faktor privlačnosti (58)			
Indeks troškova života	statistika	15	13
Privlačenje i zadržavanje talentiranih ljudi	anketa	63	64
Motivacija zaposlenika	anketa	62	62
Odljev mozgova	anketa	63	63
Kvaliteta života	anketa	44	42
Visoko kvalificirani radnici iz inozemstva	anketa	62	61
Naknade u uslužnim djelatnostima	statistika	40	40
Naknade menadžmentu	statistika	51	50
Efektivne porezne stope na dohodak	statistika	35	26
Pravosuđe	anketa	58	63
Izloženost onečišćenju česticama	statistika	59	38
Faktor spremnosti (54)			
Rast radne snage	statistika	53	34
Kvalificirana radna snaga	anketa	62	59
Financijske vještine	anketa	63	64
Međunarodno iskustvo	anketa	62	62
Kompetentan viši menadžment	anketa	63	64
Osnovno i srednjoškolsko obrazovanje	anketa	54	50
Diplomanti prirodnih znanosti	statistika	20	22
Visoko školsko obrazovanje	anketa	59	60
Obrazovanje menadžmenta	anketa	62	63
Znanje jezika	anketa	34	27
Mobilnost studenata – dolazak	statistika	48	47
Procjena obrazovanja – PISA	statistika	35	36

Tablica: Rang ljestvica IMD – ljestvica talenata 2021.

Rang	Zemlja		Rang	Zemlja	
1	Švicarska	-	33	Grčka	+4
2	Švedska	+3	34	Rep. Koreja	-3
3	Luksemburg	-	35	Italija	+1
4	Norveška	+3	36	Kina	+4
5	Danska	-3	37	Češka	+2
6	Austrija	-	38	Saudi Arabija	-4
7	Island	-3	39	Japan	-1
8	Finska	+4	40	Jordan	+9
9	Nizozemska	+1	41	Kazahstan	+3

Od lipnja 2020. Hrvatski odbor za produktivnost i konkurentnost

10	Njemačka	+1	42	Mađarska	+8
11	Hong Kong	+3	43	Tajland	-
12	Singapur	-3	44	Botsvana	
13	Belgija	+3	45	Poljska	-10
14	SAD	+1	46	Ukrajina	-4
15	Kanada	-7	47	Rusija	+7
16	Tajvan	+4	48	Čile	-7
17	Irska	+1	49	Hrvatska	+4
18	Novi Zeland	+3	50	Indonezija	-5
19	Estonija	-	51	Rumunjska	+6
20	Australija	-7	52	Slovačka	+9
21	Ujedinjeno kraljevstvo	+2	53	Turska	-7
22	Izrael	-	54	Argentina	-7
23	UAE	+1	55	Kolumbija	+3
24	Cipar	-7	56	Indija	+6
-925	Francuska	+3	57	Filipini	-9
26	Portugal	-	58	Bugarska	-3
27	Slovenija	+3	59	Meksiko	-3
28	Malezija	-3	60	Brazil	-1
29	Litva	-2	61	Mongolija	+2
30	Latvija	+3	62	Peru	-11
31	Katar	-2	63	Južna Afrika	-11
32	Španjolska	-	64	Venezuela	-4

Nacionalno vijeće za konkurentnost, osnovano je 2002. godine kao nezavisno i nestranačko savjetodavno tijelo Vlade Republike Hrvatske. Vijeće je sastavljeno od članova iz četiri ključne interesne skupine – poslovnog sektora, vlade, sindikata i akademske zajednice. Misija Nacionalnog vijeća za konkurentnost je trajno promoviranje i poticanje potrebe razvoja konkurentnosti i produktivnosti nacionalnoga gospodarstva s ciljem osiguranja održivog rasta životnoga standarda i kvalitete življenja građana Republike Hrvatske. U lipnju 2020. godine sporazumom između Vlade Republike Hrvatske zastupane od strane Ministarstva gospodarstava, poduzetništva i obrta i Hrvatske udruge poslodavaca u ime Nacionalnog Vijeća za konkurentnost osnovan je **Hrvatski odbor za produktivnost i konkurentnost** kao objektivno, neutralno i neovisno tijelo koje se bavi praćenjem i analizom ukupnih društvenih zbivanja koja utječu na produktivnost i konkurentnost te donošenjem zaključaka i preporuka o sadržaju javnih politika.

IMD – Institut za razvoj poslovnog upravljanja je neovisna akademska institucija iz Švicarske koju su prije 75 godina osnovali poslovni lideri za poslovne liderske. Od svog nastanka, IMD kontinuirano radi na obrazovanju lidera koji transformiraju organizacije i doprinose društvu. Sa sjedištem u Lausanne i Singapuru, IMD je posljednjih devet uzastopnih godina rangiran u Top 3 FT-ove globalne ljestvice obrazovanja.